

ANALIZA POLITICĂ ÎN INTEGRAREA EUROPEANĂ ȘI GLOBALĂ

MUREȘAN Adriana Rodica*

ABSTRACT

THE ECONOMIC POLICY IS GOVERNED BY THE LEGAL AND ADMINISTRATIVE SPECIAL TAXES EXISTING NATIONAL, SOCIAL AND LABOR RIGHTS. WHEN PROBLEMS BEGIN TO GET A CHARACTER BECOMING MORE GLOBAL, THEIR SOLUTION MUST BE POLITICAL AND NOTES HER „GLOBAL”. THE PROTAGONISTS HAVE LEFT U.S. INTERNATIONAL SCENE, THE ENGINE OF GLOBALIZATION IN THE SPIRIT OF FREEDOM AND DEMOCRACY, AND THE MAIN ANTAGONIST OF THIS TREND. DIALOGUE BETWEEN ONE WORLD SUPERPOWER AND ONE OF THE GREAT POWERS, DESPITE EXPERIENCE, REFUSING TO ADAPT TO THE IMPERATIVES OF MODERNITY INELUCTABLE CONTINUES THE MAIN AXIS IS ORIENTED ACCORDING TO WHICH, SINGLY OR GROUPED TOGETHER, OTHER POWERS OF THE WORLD.

KEYWORDS: INTERNATIONAL POLITICAL SYSTEM, GLOBALIZATION, POLICY ANALYSIS, REGIONALIZATION, CRISIS.

În abordarea clasică a relațiilor internaționale, problemele insecurității (crize, conflicte) și acelea ale securității (cooperare și stabilitate) sunt indisolubil legate de actorul clasic (statul) și de puterea/capacitatea acestuia de a gestiona aceste provocări.¹

Abordarea aspectelor legate de cooperare și conflict impune prezentarea teoriei conflictului, ca abordare interdisciplinară, așa cum susține Thomas C. Schelling² (economist și profesor american de relații economice internaționale la School of Public Policy din cadrul Universității Maryland; a primit Premiul Nobel pentru Științe Economice în 2005, împreună cu Robert Aumann, deoarece a contribuit în mod deosebit la îmbunătățirea capacității noastre de a înțelege conflictul și cooperarea cu ajutorul analizei de tip teoria jocului). Pentru a stabili coordonatele principale, Thomas C. Schelling explică

---

* Mureșan Adriana Rodica, jurist Serviciul Integrare Europeană din cadrul Municipiul Dej, drd. UBB, Facultatea de Istorie și Filosofie, departamentul de Relații Internaționale și Studii Europene, Cluj – Napoca.

¹ Analele Universității Creștine „Dimitrie Cantemir, București, *Seria Istorie – Serie nouă*, Anul 1, Nr. 2, 2010, p. 170.

² Thomas C. Schelling, *Strategia conflictului*, traducere de Elena Burlacu și Ruxandra Toma, (București, Editura Integral, 2000)

noțiunea de strategie a conflictului³ care se bazează pe ideea că există „un comportament rațional – nu doar un comportament inteligent, ci și unul motivat de calculul conștient al avantajelor, un calcul care, la rândul său, se bazează pe un sistem de valori explicit și consecvent cu el însuși”⁴, iar cercetarea acestuia se aseamănă căutării regulilor unui comportament corect, în sensul „să câștigăm ... în cazul unui conflict.”⁵ Din această perspectivă, conflictul clasic, în care interesele antagoniștilor sunt complet opuse, reprezintă doar un caz extrem, iar strategia „nu se referă la aplicarea operativă a forței, ci la exploatarea forței potențiale”⁶, pornind de la ideea că „cele mai multe situații conflictuale sunt, în fond, negocieri”.⁷ Acestui tip de conflict, marcat de existența simultană a divergențelor și a intereselor comune, i se asociază o serie de situații strategice, care pot fi analizate prin intermediul *teoriei jocurilor*. Aceasta este adecvată pentru că se referă la anumite situații în care calea de acțiune optimă a fiecărui participant depinde de așteptările acestuia privind acțiunile concurenților săi.

Dezavantajul este că teoria jocurilor a rămas la un nivel de abstractizare greu de adus în contact cu situații concrete, cum ar fi descurajarea adversarului, aplicată în dreptul penal, dar și în educația copiilor sau în conflictele rutiere.⁸ Factorii care condiționează procesul globalizării pot fi grupați în factori politico-economici și tehnici. În categoria factorilor „politico-economici” se include: libera circulație a mărfurilor, liberalizarea piețelor de capital, libertatea de a înființa firme de către investitorii străini, liberalizarea serviciilor ca și alți factori cu caracter legislativ și administrativ favorabili globalizării. În plan european, libera circulație a mărfurilor, persoanelor, capitalului reprezintă pilonii care au stat la baza întemeierii Uniunii Europene fiind reglementată de către Tratatul de la Maastricht.

³ Noțiunea de *strategie* este împrumutată din teoria jocurilor (de îndemânare, de noroc și de strategie). Se remarcă ideea după care cea mai bună acțiune a fiecărui jucător (din jocurile de strategie) depinde de deciziile pe care le iau ceilalți competitori. Este, deci, vorba despre interdependența deciziilor luate pe același palier.

⁴ Thomas C. Schelling, *Strategia conflictului*, traducere de Elena Burlacu și Ruxandra Toma, (București, Editura Integral, 2000), 14.

⁵ Thomas C. Schelling, *Strategia conflictului*, traducere de Elena Burlacu și Ruxandra Toma, (București, Editura Integral, 2000), 15.

⁶ Thomas C. Schelling, *Strategia conflictului*, traducere de Elena Burlacu și Ruxandra Toma, (București, Editura Integral, 2000), 15.

⁷ Thomas C. Schelling, *Strategia conflictului*, traducere de Elena Burlacu și Ruxandra Toma, (București, Editura Integral, 2000), 15.

⁸ Analele Universității Creștine „Dimitrie Cantemir”, (București, *Seria Istorie – Serie nouă*, Anul 1, Nr. 2, 2010),. 171.

Cadrul politico-economic este reglementat de condițiile legale și administrative în special de impozitele și taxele existente la nivel național, de drepturile sociale și de muncă (de exemplu legi cu referire la numărul de zile pentru concedii sau cele cu referire la tarife plătite în vederea reciclării materialelor), de costurile legate de protecția mediului și de alte condiții investiționale. Este interesant de observat că în cazul în care toate aceste condiții sunt comparabile în toate țările există un alt un criteriu important pentru comerțul internațional și anume costurile transportului. A doua categorie de factori cu implicații favorabile asupra procesului globalizării este reprezentată de către „factorii tehnici”.

Clasa factorilor tehnici cuprinde reducerea costurilor transporturilor, a telecomunicațiilor, îmbunătățirea rețelelor de informații și de comunicare, creșterea semnificativă a cheltuielilor pentru cercetare-dezvoltare odată cu reducerea ciclurilor de producție, și apariția tehnologiilor multisectoriale. Noile dezvoltări tehnologice multisectoriale din domeniul micro-electronicii, în special cele referitoare la prelucrarea electronică a datelor sau la telecomunicații, dar și din domeniul asigurării cu noi materii prime sau din domeniul biotehnologiei au necesitat proliferarea relațiilor de cooperare la nivel global.⁹ Inventatorii care nu au succes sunt aceia cărora le lipsește capacitatea de perfecționare a producției în raport cu cerințele pieței.¹⁰

Reforma politicii comerciale externe destinată tranzacțiilor cu bunuri și servicii a fost dirijată spre două niveluri de acțiune: pe orizontală - prin instrumente de politică generală (care se referă la bunuri și servicii) și pe verticală - prin instrumente de politică sectorială (specifice serviciilor). Prima categorie cuprinde trei grupe de instrumente: cele care vizează dreptul de proprietate (OW), cele care urmăresc schimburile transfrontaliere (FX) și cele care se concentrează asupra fluxului forței de muncă (LM).¹¹ La cel de-al doilea nivel întâlnim instrumente care asociază specificului sectorial pe cel al modului propriu de internaționalizare. Acesta oferă un tablou mai fidel al conținutului și al stadiului procesului de liberalizare.

Reforma politicilor sectoriale angajează o gama foarte largă de instrumente aplicabile comerțului cu servicii. Factorii de decizie politică din majoritatea țărilor lumii au acceptat ideea că, atunci când sectorul de servicii funcționează ineficient, el reprezintă un

---

⁹ Susan Strange, *State și piețe*, (Iași, Institutul European, 1997), 122.

¹⁰ Ioan Bari, *Economie mondială*, (București, Didactică și Pedagogică, 1997),.113.

¹¹ Ownership policies (OW), Foreign-exchange policies (FX) și Labour-movement policies (LM) conform lucrării *Liberalizing International Transactions in Services: A Handbook*, WTO, 1995.

impediment major în procesul creșterii economice, fiind preferabilă acoperirea necesarului de servicii din import. Restructurarea raporturilor de putere din perioada post-război rece a fost urmată abrupt, după atacurile asupra unor obiective de pe teritoriul american, de începutul unei noi ere în istoria sistemului global, pe care o putem numi perioada post/post-război rece. Aceste transformări politice au avut și au loc în cadrul unei accelerări a proceselor de globalizare economică, financiară, culturală și militară, precum și al impactului tehnologiilor informaționale, al mass- mediei globale. Drept urmare, distincția clasică dintre politica internă și cea externă - erodată de mai multă vreme - tinde să se estompeze și mai accentuat.

De curând au apărut lucrări care analizează întrepătrunderea dintre politicile internă și cea externă, spus mai precis, proiectarea politicii interne în spațiul extern.¹² Aceasta este determinată de adâncirea continuă a interdependențelor pe plan mondial, de fenomenul globalizării, precum și de proiectarea intereselor unor grupuri interne pe plan extern. Or, tocmai faptul că această legătură dintre intern și extern a devenit atât de strânsă ne împinge spre un nou tip de ordine mondială, care, plecând de la dependența sistemului, de starea componentelor sale, își propune să intervină în politica internă a actorilor sistemului ori de câte ori situația acestora ar putea pune în pericol securitatea sistemului în ansamblul său. Lumea democratică tinde astfel, paradoxal, să devină tot mai exclusivistă și intervenționistă. Aceasta impune o regândire a unor valori fundamentale ca suveranitatea și independența, care vor trebui promovate într-un mediu ce, aparent, va tinde să le nege tot mai mult, în sensul lor clasic.

Viața internațională reprezintă materia analitică a domeniului relațiilor internaționale. Acesta a apărut pe o anumită treaptă de integrare a sistemului, reflectând apoi, cu fidelitate, evoluția acestuia prin succesiunea diferitelor școli de gândire care l-au dominat. Studiarea academică a relațiilor internaționale și, în egală măsură, activitatea practică a decidenților și experților în domeniu este confruntată în mod constant cu trei provocări majore: problema nivelurilor de analiză, sfidarea teoretică și, respectiv, capacitatea de a explica evoluția actorilor în sistemul internațional.¹³ Este evidentă complexitatea unei realități în care multe domenii de interogare se transformă radical, cresc sau chiar dispar în timpul studierii. Teoriile relațiilor internaționale diferă semnificativ în

¹² Ioan Mircea Pașcu, *Teoria Relațiilor Internaționale/note de curs*, (București, Universitatea Dimitrie Cantemir, 2001), 4.

¹³ Immanuel Wallerstein Maurice, *Sistemul mondial modern*, (București, Meridiane, 1994, vol I),.16-138.

funcție de sfera de cuprindere a fenomenelor analizate. În termenii cei mai simpli, dilema nivelurilor de analiză implică o opțiune între studierea sistemului global (politicii mondiale), a unei zone geografice particulare, a unui set de probleme specifice, sau a unor grupări sociale sau politice până la nivelul individual. Dificultatea formulării unor legi generale ale comportamentului uman este accentuată în teoria relațiilor internaționale de posibilitatea extrem de limitată a predicției schimbărilor în sistemul global.¹⁴ Considerat, datorită principalelor sale caracteristici conferite de normele dreptului internațional public clasic – teritorialitatea și suveranitatea, drept deținătorul tradițional al puterii politice,¹⁵ statul se confruntă, la începutul secolului XXI, cu o situație fără precedent: punerea în discuție, de către unele curente globaliste și derivate din acestea, a funcțiilor, elementelor sale, a misiunii sale tradiționale, a însuși conceptului istoric de stat.¹⁶ Ca entitate juridică și politică, dotată cu atributele suveranității,¹⁷ deținând monopolul puterii politice, statul este astăzi contestat, odată cu școala realistă care i-a acordat rolul central în viața internațională, percepend relațiile internaționale ca relații exclusiv inter-statale, de la care orice alt tip de entitate era exclusă ori minimalizată.¹⁸ Frontierele bine delimitate, pentru a împiedica anarhia internațională de care vorbeau realiștii, își pierd semnificația în fața fluxurilor transnaționale, a activității noilor actori globali, ce nu respectă regulile statornicite de stat pentru funcționarea tradițională a ordinii internaționale create de state și pentru state.¹⁹ Actor dominant al vieții internaționale²⁰, statul devine nu doar contestat de noii actori și concurat în exercitarea funcțiilor și a atribuțiilor sale de către aceștia, dar este și ținta atacurilor unor forțe impersonale, unor amenințări create de globalizare, atât în interior – dezagregarea în minientități; conflicte etnice sau religioase - cât și la exterior - marile

¹⁴ Ioan Mircea Pașcu, *Teoria Relațiilor Internaționale/note de curs*, (București, Universitatea Dimitrie Cantemir, 2001), 5-6.

¹⁵ Alioune Sall, "L' Etat souverain dans l'ordre international"; în: Anatole Ayssi, Ibrahime Sall, (coord.) *Lutte contre la prolifération des armes legeres en Afrique de l' Ouest*. Manuel de formation des forces armees et de securite; PCASED/ UNIDIR, Nations Unies ; UNIDIR /2003/ 13; Institut des Nations Unies pour la Recherche sur le Disarmament, Geneve, Suisse, pp. 6- 7.

¹⁶ Ambassador Omran El- Shafie, Egyptian Council for Foreign Affairs- Intervention and State Sovereignty, Discussion Paper, Round Table Consultation, Cairo, 21 May 2001; International Commission on Intervention and State Sovereignty.

¹⁷ Dinh Nguyen Quoc, *Droit international public*, (Paris, LGDJ, 1999), 405.

¹⁸ Charles W. Kegley jr., Eugene R. Wittkopf, *World Politics: Trend and Transformation*, (Boston, Bedford/ St. Martin' s , 2001), 31-34.

¹⁹ *La mondialisation est-elle une menace pour l'Etat- nation?*. La question est posée devant la Deuxieme Commission; Table ronde sur le theme "La mondialisation et l'Etat"; Nations Unies, Communiqué de presse AG/ EF/p. 368, 2. 11. 2001.

²⁰ Pierre Vercauteren, "Globalisation: Concept multiforme et mise en question de l' Etat"; în: *Quelle place pour l'Etat dans les Relations Internationales?* , Claude Roosens, Mario Telo, Pierre Vercauteren, (coord.), *Studia Diplomatica*, vol. LIII, 2000, no. 5, Bruxelles, L'Institut Royal des Relations Internationales, pp. 89-90.

problem globale moștenite din perioada războiului rece fără o rezolvare concretă și unanim respectată - poluările atmosferice, efectul de seră, riscul războaielor asimetrice, între mari puteri și alte state deținătoare de arme de distrugere în masă, pericolul terorismului internațional, imigrația, accentuarea discrepanțelor dintre Nord și Sud.²¹ Ca argumente se pot aduce la premisa conform căreia UE reprezintă de fapt moartea statului²², un proces voluntar consimțit pentru a asigura cu orice preț, chiar al auto - desființării suveran consimțite - ca ultim act de liberă și deplină voință a statului - păstrarea ordinii internațional amenințate de anarhia globalistă.

Statul își asumă astfel o nouă funcție: a controla globalizarea, a evita anarhia, implicit dezagregarea ordinii internaționale pe care a creat-o, împreună cu normele și principiile care reglementează o asemenea ordine.²³ Pentru majoritatea autorilor care susțin teza declinistă, este evidentă agonia statului, privit ca un concept învechit, inadapabil, care nu are nici o șansă de a surprinde și a controla această veritabilă epocă a societății civile, a postmodernității, a pieței transnaționale, a statului Global.²⁴ Acestei epoci, în viziunea decliniștilor, îi corespunde o realitate post-statală: noul regionalism de tip UE²⁵, pe fondul fenomenului de globalizare a piețelor, în speță, a economiilor europene. Combaterea populismului în Europa celor 27 nu va putea fi realizată printr-o simplă retorică pro-democratică, ci doar în urma unui proces de transformare al cărui rezultat să fie recâștigarea încrederii în instituții, fie că ele sunt de la nivel statal sau comunitar, în eficiența asigurării securității personale și colective de către Uniunea Europeană. De asemenea, partidele stângii democratice trebuie să devină mai credibile în renovarea mesajului democratic, să determine întărirea încrederii în valorile politice și în eficiența participării civice.²⁶ Dezvoltările politice din țările europene, precum și impactul pe care îl are globalizarea asupra realităților social-politice, economice și culturale, impun o revedere

²¹ Mădălina Virginia Antonescu, "Relația dintre stat și Uniunea Europeană în contextul globalizării", în: *Provocări la adresa securității și strategiei la începutul secolului XXI*, (București, Universitatea Națională de Apărare, 2005), 115.

²² Linda Weiss, Mitul Statului lipsit de putere. Guvernarea economiei în era globalizării, tradus de Diana Gheorghiu, Radu Gheorghiu, (București, Trei, 2002), 18-20.

²³ Mădălina Virginia Antonescu, "Relația dintre stat și Uniunea Europeană în contextul globalizării", în: *Provocări la adresa securității și strategiei la începutul secolului XXI*, (București, Universitatea Națională de Apărare, 2005), 117.

²⁴ Linda Weiss, Mitul Statului lipsit de putere. Guvernarea economiei în era globalizării, tradus de Diana Gheorghiu, Radu Gheorghiu, (București, Trei, 2002). 18.

²⁵ *European Union and the New Regionalism. Regional actors and global governance in a post-hegemonic era*; (Ashgate Publishing Company, Burlington, USA, Mario Telo, 2001), 11.

²⁶ Christoph Zöpel în cartea lui Adrian Năstase, *România europeană: un proiect politic social-democrat*, (București, Uranus, 2007), 29.

și o modernizare a programului partidelor social-democrate europene, precum și a gândirii politice social-democrate în general.

În privința autorității asupra politicii și a economiei, ceea ce statul a pierdut, nu a câștigat nimeni. Puterea se disipează²⁷ Funcția statală de control a politicilor economice a fost fundamental afectată. Acest deficit se regăsește în alegerile sale în domeniul reglementării politicilor economice.²⁸ Un stat poate decide să se izoleze sau să restrângă deschiderea sa în raport cu piața mondială. Dar există costuri, dacă o face.²⁹ Iar acest tip de reglementare, îndreptat spre controlul operațiunilor globale, ar putea să atingă interesele mai generale de prosperitate ale statului. Funcția statului ca furnizor de politici sociale (welfare state) a fost la rândul său limitată. Instituțiile financiare globale, purtătoare ale ideologiei dominante neo-liberale, diminuează credibilitatea statelor care promovează politici extinse de protecție socială. Partidele conservatoare³⁰, care doreau un rol minim al statului în economie, au beneficiat de presiuni favorabile din partea fenomenelor globale. Anumite politici guvernamentale sunt recompensate de piața internațională. Printre acestea se numără măsurile menite să susțină competitivitatea, cum ar fi investițiile în capitalul uman sau în infrastructură. Dar politicile de dezvoltare bazate pe izolare nu mai sunt favorizate.³¹ Din categoria noilor mișcări politice transnaționale, care afectează democrația reprezentativă internă, semnalăm printre altele, pe acelea privind protecția mediului sau având ca teme centrale chiar efectele globalizării, cu atitudini pro sau contra. Se poate argumenta că aceste forme transnaționale de expresie politică ar putea constitui baza unei societăți civile globale.³²

Globalizarea afectează în aceeași măsură statele mari și mici. Aceste schimbări sunt calitative și ireversibile. Criticii globalizării indică faptul că globalizarea este limitată, cel puțin în domeniile comerțului, al producției și mai puțin în finanțe. Pe baza acestei constatări, se argumentează că nu există nici o trecere de la internaționalizare la

---

²⁷ Susan Strange, *The Retreat of the State. The Diffusion of Power in World Economy*, (Cambridge, Cambridge University Press, Chapter 1, 1996)

²⁸ Dorina Năstase, Mihai Mătieș, *Viitorul Suveranității Naționale a României în perspectivă Integrării Europene*, (Iași, Polirom, 2002), 17.

²⁹ Robert O Keohane, Helen V. Milner, *Internationalization and Domestic Politics*, (Cambridge University Press, 1996), 18.

³⁰ Robert O Keohane, Helen V. Milner, *Internationalization and Domestic Politics*, (Cambridge University Press, 1996), 18.

³¹ în Asia de Sud - Est, dar și în Europa de Est.

³² Dorina Năstase, Mihai Mătieș, *Viitorul Suveranității Naționale a României în perspectivă Integrării Europene*, (Iași, Polirom, 2002), 19.

globalizare.³³ În exercițiul relațiilor de putere, deosebirile de poziții vor fi mai frecvente decât credem, chiar și între aliații tradiționali, pentru că fiecare actor politic major al lumii își are propriile-i surse ale puterii. Războiul rece a oferit lecția rapid învățată de toată lumea și anume că acțiunile tip oglindă într-o confruntare nu mai sunt posibile. Ele au impus acumulări anormale de capacități și potențiale necesare alimentării confruntării, iar rezultatul a fost imposibilitatea folosirii lor, adică inversul a ceea ce s-a urmărit. Ceea ce în jocul de șah se numește "șah etern". Paradoxal, lecția nu a fost nici teoretizată, nici tipărită prin manuale, dar este intens aplicată. Îi simțim și noi efectele în întregul proces de reformă a domeniului militar și în noile concepte precum capabilități, adecvare, credibilitate etc. Aceleași procese intelectuale care au impus renunțarea la acțiunile tip oglindă, au oferit și alternativa logică - asimetria - ca mod de comportament și acțiune în planuri și modalități atipice.³⁴ Spațiul european și global de securitate are, în prezent, ca pilon de bază, organizația euro-atlantică, comunitate care include un număr important de state, unite prin hotărârea de ași menține securitatea prin garanții comune și prin relații stabile cu alte țări. Stabilitatea din zona euro-atlantică, fondată pe dezvoltarea instituțiilor democratice și pe obligația soluționării pe cale pașnică a disputelor, în care nici o țară nu poate intimida sau constrânge o alta prin amenințări sau prin folosirea forței, își extinde aria de influență asupra celorlalte spații strategice, cuprinse adesea de tensiuni și conflicte numeroase, situații de criză, pericolul escaladării nucleare, al diseminării armelor de nimicire în masă.³⁵ S-a declanșat rapid un proces cu implicații globale în plan politic, economic, militar și comportamental.

Lumea nu a ajuns mai sigură și mai bună, dar a devenit mai unită și mai clară în scopurile, obiectivele și mijloacele devenirii ei. Prin scopurile și obiectivele stabilite de către factorul politic, pentru instituția militară, aceasta a ocupat un loc important în cadrul sistemului puterii, absorbind descoperirile științifice de vârf cu aplicabilitate în domeniu. Astfel, au avut loc schimbări radicale și complexe în vederea adaptării sistemului militar la noile determinări ale mediului de securitate pentru a putea îndeplini în condițiile solicitate scopul și obiectivele stabilite de factorul politic. Lumea pare să fie tot mai avidă de confruntare în toate domeniile, deși declarațiile majorității liderilor statelor și ai

³³ Dorina Năstase, Mihai Mătieș, *Viitorul Suveranității Naționale a României în perspective Integrării Europene*, (Iași, Polirom, 2002), 19.

³⁴ Nicolae Dolghin, *Relațiile dintre SUA și Rusia după Irak*, Online pe http://cssas.unap.ro/ro/pdf_publicatii/h_comunicari_scs.pdf, pp. 4-5.

³⁵ Eugen Bădălan, "Repere ale construcției arhitecturii de securitate în arealul Mării Negre", în: *Impact Strategic nr. 1/2006*, (București, Universitatea Națională de Apărare „Carol I”, 2006), 4.

organizațiilor guvernamentale și neguvernamentale susțin cooperarea între state și evitarea conflictelor prin negociere.

Globalizarea pare să aibă o contribuție importantă, dar neintenționată, în stimularea confruntărilor, atât în domeniul economic cât și în cel politic și social. Reducerea pînă la eliminare a conflictelor este posibilă prin transformarea declarațiilor de intenție în fapte, respectiv prin reînvițarea negocierii și a cooperării directe și oneste. Această soluție va conduce la o lume în care va predomina armonia, iar actuala divizare în bogați și săraci, dezvoltăți și subdezvoltați etc., va deveni, treptat, o pagină de istorie.³⁶ Politica se confruntă cu probleme majore la nivel înalt.

Globalizarea și concurența la nivel local limitează spațiul de acțiune al politicilor naționale, multe probleme neputînd fi rezolvate corespunzător decât la nivel internațional, respectiv global. Prin urmare trebuie găsite noi forme și arene politice. În acest sens, integrarea europeană este văzută ca un răspuns de succes la provocările globalizării. Politica la nivel regional și național a avut și are în continuare de suferit de pe urma economiei delimitate și dematerializate practicate din ce în ce mai mult la nivel internațional, respectiv global. Capitalismul, factor integrant al statului social, este și el amenințat de acest dezechilibru fundamental. Totuși, nu toate lucrurile care se pun pe seama globalizării sunt și adevărate. De multe ori, politicienii se folosesc de globalizare ca de un țap ispășitor și ca de o arma argumentativă cu multiple întrebunțări. Acest lucru este evident mai ales dacă ne gândim la unele exemple din domeniul politic care nu se intersectează în nici un punct cu globalizarea. „Capitalismul este un tigru puternic și plin de vlagă, care poate revigora economia – asta dacă a fost mai întîi îmblînzit de instituțiile civile, statale și politice. Globalizarea a eliberat tigrul din cușca în care era ținut, dezlănțuind astfel un capitalism „sălbatic“, care, la fel ca un tigru eliberat, s-a reîntors la instinctele sale de a vîna și devora totul“ crede Benjamin R. Barber. Scopul Guvernanța Globală este o (re-)îmblînzire a „tigrului“ eliberat de globalizare“.

Atunci cînd problemele încep să capete un caracter din ce în ce mai global, soluționarea lor politică trebuie să devină și ea de ordin „global“. În acest sens există nenumărate proiecte, care vizează inclusiv constituirea unui stat global. Și pentru că acesta rămîne – cel puțin pentru viitorul apropiat – o utopie, și pentru că, după părerea multora,

---

³⁶ Mihail Orzeață, „Lecții ale istoriei care te buie reînvițate – negocierea și cooperarea”, în: Stabilitate și securitate regională, 34.

acesta nu este nici măcar de dorit, s-a încercat găsirea unor forme organizaționale noi care să adapteze politica la nouă eră a globalizării. În acest scop a fost inventat conceptul de “global governance”. Guvernanța Globală încearcă să găsească strategii de soluționare ale problemelor globale.

În concluzie consider că globalizarea impune direct sau indirect un tip de economie, canale specifice de flux al informației, un flux financiar eficient, precum și proliferarea unui comportament social și cultural nou, o politică intens globală, totuși dezvoltarea unui pattern global unic este imposibil deocamdată. Tendința de regionalizare, manifestată prin crearea și perfecționarea de grupări cu caracter integraționist este dincolo de o realitate, un fenomen dinamic, cu profunde implicații la nivel economic, politic și social. Contribuția Uniunii la politica internațională și diplomație este umbrită de unipolaritatea impusă de Statele Unite ale Americii. Mai multe eforturi în această zonă ar putea determina avansarea în construcția Uniunii și ar contribui la crearea unui pol care ar contrabalansa dominația Americană a arenei internaționale. Până atunci însă S.U.A. rămâne cea mai puternică națiune din lume și priceperea lor militară este greu de egalat de către țările Uniunii Europene. Globalizarea are marele rol, în opinia mea, de a anihila distanța între culturi, identități, societăți, civilizații. Lumea devine un singur loc, iar noi toți suntem vecini unul cu altul.

Procesul globalizării semnifică o deschidere externă crescândă a țărilor lumii actuale, deschidere care duce la integrarea lor în economia mondială și dispariția frontierelor naționale.

BIBLIOGRAFIE

1. **Antonescu, Mădălina Virginia**, *Relația dintre stat și Uniunea Europeană în contextul globalizării*, București, Editura Universității Naționale de Apărare, 2005.
2. **Analele Universității Creștine „Dimitrie Cantemir”**, București, *Seria Istorie – Serie nouă*, Anul 1, Nr. 2, 2010.
3. **Bari, Ioan**, *Economie mondială*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1997.
4. **Bădălan, Eugen**, *Repere ale construcției arhitecturii de securitate în arealul Mării Negre*, București, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, 2006.
5. **Kegley, Charles W., Wittkopf, Eugene R.**, *World Politics: Trend and Transformation*, Boston, Bedford/ St. Martin' s, 2001.
6. **Quoc, Dinh Nguyen**, *Droit international public*, Paris, LGDJ, 1999.
- Năstase, Dorina, Mătieș, Mihai**, *Viitorul Suveranității Naționale a României în perspective Integrării Europene*, Iași, Polirom, 2002.
7. **Orzeață, Mihail**, *Lecții ale istoriei caretre buie reînvățate – negocierea și cooperarea*, București, Militară, 2004.
8. **Pașcu, Ioan Mircea**, *Teoria Relațiilor Internaționale/note de curs*, București, Universitatea Dimitrie Cantemir, 2001.
9. **Sall, Alioune**, *L'Etat souverain dans l'ordre international*, Geneve, Suisse, 2003/13.
10. **Schelling, Thomas C.**, *Strategia conflictului*, București, Integral, 2000.
11. **Strange, Susan**, *The Retreat of the State. The Diffusion of Power in World Economy*, Cambridge, Cambridge University Press, 1996.
12. **Vercauteren, Pierre**, *Globalisation: Concept multiforme et mise en question de l'Etat*, Bruxelles, 2000.
13. **Zöpel, Christoph**, *România europeană: un proiect politic social-democrat*, București, Uranus, 2007.
14. **Wallerstein, Maurice Immanuel**, *Sistemul mondial modern*, București, Meridiane, 1994.
15. **Weiss, Linda**, *Mitul Statului lipsit de putere. Guvernarea economiei în era globalizării*, București, Trei, 2002.